

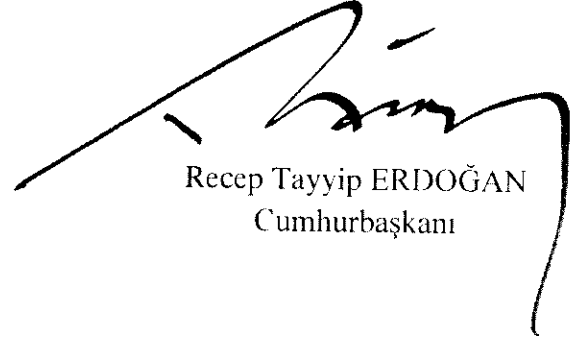
T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI

Sayı : Z-75929249-160.99-183675

17 Ekim 2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi ile gerekçesi Anayasanın 161 inci maddesi uyarınca ilişikte gönderilmiştir.
Gereğini bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Cumhurbaşkanı

Ek:

1- Kanun Teklifi

2- Gerekçe (Genel-Madde)

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 18 Ekim 2023	Esas No: 1/276

Nome	
Indirizzo	
Città	
Prov.	
Telefono	
Numero	

1305556

**2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU
TEKLİFİ GENEL GEREKÇESİ VE MADDE GEREKÇELERİ**

GENEL GEREKÇE

2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Teklifi, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa uygun olarak ve aşağıda yer alan hedefler doğrultusunda hazırlanmıştır;

- Makroekonomik ve finansal istikrarı güçlendirmek, yüksek katma değerli üretimi teşvik etmek, yeşil ve dijital dönüşüm odağıyla verimlilik ve ihracat artışı yoluyla büyüme ve cari işlemler dengesinde kalıcı iyileşmeyi sağlamak, enflasyonu orta vadede tek haneye düşürmek, iş ve yatırım ortamını iyileştirmek ve afetlerle etkin bir şekilde mücadele ederken mali disiplini korumak,
- Gelirler politikasını, fiyat istikrarı ve gelir dağılımını gözeterek şekilde para ve maliye politikaları ile eş güdüm içerisinde yürütmek,
- Asrın en büyük afetlerinden biri olan Kahramanmaraş ve Hatay merkezli depremlerde hasar gören bölgeleri iyileştirmek ve yeniden yapılandırarak depremin etkilerini ortadan kaldırmak,
- Kamu mali yönetiminde sürdürülebilir ve sağlıklı gelir kaynaklarının artırılması için vergi tabanını genişletmek ve vergilemede gönüllü uyumun artırılmasına yönelik çalışmaları sürdürmek, kamu gelirlerine yönelik tahsilat performansını artırmak ve kayıt dışılıkla mücadeleyi teknolojik imkanlardan daha çok faydalanarak tüm tarafların etkin katılımıyla yürütmek,
- Kamu harcamalarında tasarrufu sağlayacak yapısal değişiklikleri hayata geçirmek, deprem ve afet riski harcamaları hariç kamu açığını düşürmek ve bütçe disiplini çerçevesinde maliye politikasının sürdürülebilirliğini güçlendirmek,
- Kamu kaynak kullanımında; temel politika belgelerinde belirlenen politika, tedbir ve öncelikler doğrultusunda hareket etmek, kamu idarelerinin kendilerine tahsis edilen ödenekleri aşmadan kaynaklarını etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanmasını temin etmek,
- Harcama gözden geçirmelerini sistematik hale getirerek verimsiz harcama alanlarını tasfiye etmek ve yeni harcama alanlarını sınırlandırmak,
- Bireylerin istihdamda kalmalarının temin edilmesi ve sahip oldukları becerilerinin günümüz ihtiyaçlarına uyarlanması için hayat boyu öğrenmeye katılımı artırmak ve sektörlerle işbirliklerini güçlendirmek,
- Sağlık ürün ve hizmetlerinde talep kontrolünün ve hizmet basamaklarının uygun kullanımının sağlanması amacıyla teşvik edici mekanizmalar geliştirmek,
- Lojistik maliyetleri azaltarak tüketicilerin tarım ürünlerine uygun fiyatla ulaşabilmelerini temin etmek üzere önemli tüketim merkezi olan kentlerin çeperlerinde kent tarımını destekleyerek tarım sektöründe genç nüfusun istihdam edilmesini sağlamak, gıda fiyatlarında istikrarı ve gıda arz güvenliğini sağlamayı teminen arazinin verim kabiliyeti ile birlikte yağış ve sulama imkânlarını da gözeterek stratejik tarım ürünlerinde hedef yeterlilik oranları belirlemek ve üretim planlaması yapmak,
- Tarım arazilerinin korunması, amacı dışında kullanımının önüne geçilmesi ve etkin kullanımı için zorlayıcı ve özendirici düzenlemeleri hayata geçirerek ekilebilir ve sulanabilir alanları artırmak,
- Enerjide dışa bağımlılığı azaltmak amacıyla petrol ve doğalgaz arama ve üretim faaliyetlerini hızlandırarak sürdürmek,
- Sosyal güvenlik sisteminde kişilerin daha çok istihdamda kalmasını teşvik eden, hakkaniyeti ve aktüeryal dengeyi önceleyen düzenlemeleri hayata geçirerek sistemin mali sürdürülebilirliğini güçlendirmek.

2024 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesi; güçlü, istikrarlı, sürdürülebilir ve kapsayıcı bir ekonomik büyümenin tesis edilmesi, enflasyonla mücadeleyi güçlendirerek refahın artırılması, kaynak kullanımında ve dağılımında etkinliğin sağlanması, maliye politikasının sürdürülebilirliğinin gözetilmesi ve kamu maliyesi alanında elde edilen kazanımların gelecek dönemde de korunması başta olmak üzere yukarıda sayılan hedeflerin gerçekleştirilmesi amacını taşımaktadır. Bütçe ödenekleri; Orta Vadeli Programda yer alan makroekonomik göstergeler,

politika ve öncelikler, tedbir hedefleri, idarelerin geçmiş yıllar harcama eğilimleri, yürüttükleri önemli faaliyet, proje ve ihtiyaçları dikkate alınarak belirlenmiştir. Bütçe gelir tahminleri ise Orta Vadeli Programda belirlenen gelir politikası hedef ve öncelikleri ile makroekonomik göstergeler, geçmiş yıl gelir tahsilâtları, gelir politikalarının bütçe gelirlerine etkileri, ulusal ve uluslararası piyasalardaki gelişmeler göz önünde bulundurularak oluşturulmuştur.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 15 inci maddesinde merkezi yönetim bütçe kanununda yer alması gereken genel hükümler sayılmıştır. Bu çerçevede, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere ve (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 2024 yılında yapacakları hizmetlerin karşılığı olarak verilen toplam ödenek tutarları bu maddede belirlenmektedir.

MADDE 2- Maddede 5018 sayılı Kanunun 15 inci maddesi çerçevesinde kamu idarelerinin 2024 yılı gelir tahminleri toplamına yer verilmektedir. 5018 sayılı Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelir toplamı, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler ve (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların öz gelir toplamı ile bu idarelere yapılacak olan Hazine yardımı tutarı toplamı ayrı ayrı gösterilmektedir. Ayrıca, 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin net finansman toplamlarına da yer verilmektedir.

MADDE 3- 5018 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında, varsa bütçe açığının nasıl kapatılacağı hükmünün merkezi yönetim bütçe kanununda yer alması gerektiği belirtilmiştir. Bu madde ile genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine tahsis edilen ödenekler toplamı ile genel bütçe gelir tahmini toplamı arasındaki farkın net borçlanma ile karşılanacağına dair hükme yer verilmektedir.

MADDE 4- 5018 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin ikinci fıkrasında, bağlı cetvellere merkezi yönetim bütçe kanununda yer verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Bu hüküm çerçevesinde, Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa (A), (B), (C), (E), (F), (H), (İ), (K), (M), (O), (P), (T) ve (V) cetvellerinin bağlanması hüküm altına alınmaktadır.

MADDE 5- 5018 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinde, merkezi yönetim bütçe kanununda belirtilen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek veya bütçelerde öngörülmeyen hizmetler için gerektiğinde aktarma yapılmak üzere yedek ödenek konulabileceği ve bu ödeneklerden aktarma yapmaya Cumhurbaşkanının yetkili olduğu hüküm altına alınmıştır.

Bu hüküm kapsamında, Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesine “Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği”, “Yedek Ödenek”, “Yatırımları Hızlandırma Ödeneği” ile “Doğal Afet Giderlerini Karşılama Ödeneği”nin konulmasına ve ilgili kuruluşların bütçelerine aktarılmasında uyulacak usul ve esaslara ilişkin hükümlere yer verilmektedir.

MADDE 6- Maddenin;

Birinci fıkrasında, yıl içinde meydana gelecek gelişmelerin zorunlu kıldığı durumlarda bütçe ödenekleri arasında aktarma yapılmasına ilişkin esaslar yer almaktadır. Bu kapsamda; genel bütçe ödeneklerinin yüzde onunu aşmamak kaydıyla, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan (01), (02), (03), (05), (06), (07), (08) ve (09) ekonomik kodlarındaki ödenekleri kamu idareleri bütçeleri arasında veya Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin “Yedek Ödenek” tertibine aktarmaya Cumhurbaşkanı yetkili kılınmaktadır.

İkinci fıkrasında, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin 10/7/2018 tarihli ve 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yaptıracığı işlerde, söz konusu işlere ilişkin ödeneklerini Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bütçesine işi yaptıran idarenin doğrudan aktarması sağlanmaktadır.

Üçüncü fıkrasında, Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığı, bütçelerinde yer alan ve tek merkezden yönetilmesi gereken hizmetlerine ilişkin ödeneklerini kurumlar arasında aktarmaya yetkili kılınmaktadır.

Dördüncü fıkrasında, özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların (B) işaretli cetvellerinde belirtilen gelir, (F) işaretli cetvellerinde belirtilen net finansman tutarlarını aşan finansman gerçekleşme karşılıklarının ödenek olarak eklenmesine Cumhurbaşkanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde kamu idareleri yetkili kılınmaktadır. Özel bütçeli idarelere tahsis edilen sermaye hazine yardımlarından 2023 yılında kullanılmayan kısımların, tahsis amacı doğrultusunda 2024 yılında finansman fazlası karşılığı olarak ödenek eklemek suretiyle sermaye nitelikli giderlere ilişkin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılması öngörülmektedir.

Beşinci fıkrasında, merkezi yönetim kapsamındaki idare bütçelerinden, hizmeti yürütecek kamu idaresi bütçesine yıl içinde kaynak transferi yapmaya ilgili idareler yetkili kılınmaktadır. Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri arasındaki kaynak transferlerinin ödenek aktarması suretiyle, merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki idareler arasındaki diğer kaynak transferlerinin ise bütçe gideri kaydedilmek suretiyle gerçekleştirileceğine ilişkin hükme yer verilmektedir. Ayrıca kamu hizmet sunumu amacıyla merkezi yönetim bütçesi dışından merkezi yönetim kapsamındaki idarelere yapılan kaynak transferlerinin bütçeleştirilmesine ilişkin hususlar düzenlenmektedir. Bütçe gideri kaydedilmek suretiyle aktarılacak ödeneklerin kaydedileceği finansman kodu belirlenerek harcama verilerinde mükerrer sayımın önlenmesi amaçlanmaktadır. Aktarılan kaynağa ilişkin hizmetin yıllara sari bir hizmet olması durumu dikkate alınarak söz konusu ödeneklere ilişkin devir yetkisi ve tahsis amacı gerçekleştirilmiş olanların iptaline ilişkin Cumhurbaşkanına usul ve esas belirleme yetkisi verilmektedir.

Altıncı fıkrasının;

(a) bendinde, hizmetin sürekliliğinin sağlanması amacıyla, Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün 2023 yılı bütçelerinin mal ve hizmet alım giderleri ve sermaye giderleri ile ilgili tertiplerinde yer alan ödeneklerden yılı içinde harcanmayan kısmını, söz konusu tertiplere bütçe ile tahsis edilen ödeneklerin toplamının yüzde 30'unu aşmamak üzere ilgili kurum bütçelerinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

(b) bendinde, Kültür ve Turizm Bakanlığının 2023 yılı bütçesinin 18.36 ve 18.60 kurumsal kodu altında bulunan (03) ekonomik kodunu içeren tertiplerinde yer alan tanıtma amaçlı ödeneklerden harcanmayan kısımları Bakanlık bütçesinin aynı kodları içeren tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

(c) bendinde, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunun 2023 yılı bütçesinde yer alan Türkiye Araştırma Alanı (TARAL) ödeneklerinden harcanmayan kısımları Kurum bütçesinin ilgili tertibine devren ödenek kaydetmeye,

(ç) bendinde, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2023 yılı bütçesine Tasarım Destekleri, Temel Bilimler Mezunu Ar-ge Personel Destekleri, Teknolojik Ürün Yatırım Destekleri, Teknolojik Ürün Tanıtım ve Pazarlama Destekleri ve Rekabet Öncesi İşbirliği Destekleri için konulan ödeneklerden harcanmayan kısımları Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesinin (05.04) ekonomik kodunu içeren ilgili tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

(d) bendinde, Hazine ve Maliye Bakanlığının 2023 yılı bütçesinde yer alan Türkiye Cumhuriyeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) arasında imzalanan protokoller çerçevesinde KKTC'ye taahhüt edilen mali yardımlara ilişkin ödeneklerden harcanmayan kısımları Bakanlık bütçesinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

(e) bendinde, hizmetin sürekliliğinin sağlanması amacıyla, Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesine 2023 yılında güvenlik hizmetleri yatırımları için tahsis edilen ödeneklerden harcanmayan kısımları Genel Müdürlük bütçesinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

(f) bendinde, ilgili mevzuatı gereğince özel gelir kaydedilmek üzere tahsil edilen tutarları, idare bütçelerinde söz konusu mevzuatta belirtilen amaçlar için tertiplenen ödenekten kullandırmak üzere genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydetmeye ve bütçelenen ödenekten gelir gerçekleşmesine göre ilgili tertiplere aktarma yapmaya, 2023 yılı içinde harcanmayan ödenekleri bütçeye devren ödenek kaydetmeye, bu hükümler çerçevesinde yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esasları belirlemeye,

Cumhurbaşkanı yetkili kılınmaktadır.

MADDE 7- Maddenin;

Birinci fıkrasında, Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamında yer alan ödeneğin kullanım esaslarına yer verilmektedir.

İkinci fıkrasında, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi, 44 üncü, 46 ncı, 58 inci, ek 25 inci, ek 26 ncı ve ek 27 nci maddeleri ile yükseköğretim kurumlarında ikili öğretim yapılmasını düzenleyen 19/11/1992 tarihli ve 3843 sayılı Kanunun 7 nci maddesi uyarınca tahsil edilen tutarlar ve diğer gelirlerin öz gelir olarak kaydedilmesi ve karşılığında ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine tefrik edilen ödeneklerin gelir gerçekleşmesine bağlı olarak kullanılmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Üçüncü fıkrasında, Emniyet Genel Müdürlüğünün öğrenim ve eğitim müesseselerinde okutulan ve eğitim gören yabancı uyruklu öğrenci ve personele yapılan giderler karşılığında ilgili devletler veya uluslararası kuruluşlar tarafından ödenen tutarları, NATO makamlarınca yapılan anlaşma gereğince yedek havaalanlarının bakım ve onarımları için ödenen tutarları, gümrük idarelerince tahsil edilerek Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal ettirilen bandrol ücretlerinin yüzde 2'si oranında Ticaret Bakanlığı hizmetleri için söz konusu Kurumca ödenen tutarları, Jandarma Genel Komutanlığına ait veya tahsis edilen her türlü taşınmazın bünyesinde yer alan kule, tekrarlayıcı merkezi ile Jandarma birimlerinin konuş yeri içinde kalan alan ve ünitelerin, haberleşme maksatlı olarak merkezi yönetim kapsamı dışındaki kurum ve kuruluşlar ile özel teşebbüslerin kullanımına açılması karşılığında tahsil edilen tutarları aynı amaçla kullanılmak üzere bir yandan genel bütçeye özel gelir, diğer yandan ilgili idare bütçesine özel ödenek kaydetmeye ve önceki yıl bütçesinde harcanmayan kısımları devren ödenek kaydetmeye Cumhurbaşkanı yetkili kılınmaktadır.

MADDE 8- Maddenin;

Birinci fıkrasında, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin geçici hizmet karşılığı yapacakları ödemelerin niteliği ve ödemelere ilişkin esaslar hükme bağlanmaktadır.

İkinci fıkrasında, bütçe ödeneklerinin kullanılmasında etkinliği artırmak amacıyla (T) işaretli cetvelde yer alan taşıtların ancak acil ve zorunlu hallerde Cumhurbaşkanı kararı alınmak suretiyle edinilebilmesi öngörülmektedir.

Üçüncü fıkrasında, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin istihdam edeceği sürekli işçiler ve geçici işçilerin ödeneklerle sınırlı olarak çalıştırılması, fıkroda belirtilen istisnalar kapsamında ortaya çıkabilecek ödenek ihtiyaçlarının aktarma yapılarak karşılanması için Cumhurbaşkanının yetkili kılınması, yine fıkroda belirtilen istisnalar dışında ilgili ekonomik kodlara aktarma yapılmaması, bütçenin başka tertiplerinden işçi ücreti ve fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücreti de ödenmemesi ile ödenek aktarmasına ilişkin bu fıkroda yer alan kısıtlamaların kendi bütçe tertipleri arasında aktarma yapılması koşuluyla TÜBİTAK için uygulanmaması hususları düzenlenmektedir.

Dördüncü fıkrasında, 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerindeki işçilerin fazla çalışmaları karşılığı bütçede öngörülen ödeneğe göre iş programlarının yapılması ve fıkroda belirtilen istisnalar dışında fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücret ödemeleri için ödenek aktarması yapılmaması hükme bağlanmaktadır.

Beşinci fıkrasında, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler tarafından kanun, kararname ve uluslararası anlaşmalar gereği üye olunanlar dışındaki uluslararası kuruluşlara üyelikleri hususunda bütçe disiplini bozmamak ve söz konusu idarelerin kendilerine tahsis edilen ödeneklerin üzerinde harcama yapmalarının önüne geçmek amacıyla, üyelik için gerekli ödeneğin temini hususunda Cumhurbaşkanlığının uygun görüşü alınmadan üye olunamayacağı ve katılma payı ile üyelik aidatı adı altında herhangi bir ödeme yapılamayacağına ilişkin hükme yer verilmektedir.

Altıncı fıkrasında, Ticaret Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığının uluslararası anlaşma, kanun ve kararnamelerle Türkiye Cumhuriyeti adına üye olduğu uluslararası kuruluşlara ilişkin işlemlerine (katılma payı ödemeleri dâhil) beşinci fıkroda yer alan hükmün uygulanmayacağı belirtilmektedir.

Yedinci fıkrasında, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince işletilen sosyal tesislerin giderlerinin bu tesislerin işletilmesinden elde edilen gelirlerle karşılanacağı ve merkezi yönetim bütçesinden ya da döner sermaye ve fonlardan ücret vermek suretiyle 2024 yılında ilk defa istihdam edilecek personel görevlendirilemeyeceği belirtilmektedir.

Sekizinci fıkrasında, cari harcamalarda tasarruf sağlanması amacıyla yolluk giderleri, temsil ve tanıtma giderleri, menkul mal, gayrimaddi hak alım, bakım ve onarım giderleri ile gayrimenkul mal bakım ve onarım giderlerine ilişkin harcamaların 2024 yılı bütçe ödenekleri ile uyumlu

olarak kullanılması, ihtiyaç olması halinde ilgili tertiplere ödenek aktarma ve ekleme işlemlerinin nasıl yapılacağı belirtilmektedir. Ayrıca, Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamında yükseköğretim kurumlarına ödenek tahsis edilmediği ve Program yıl içerisinde görevlendirilen öğrenci sayıları ve öğrenim alanları dikkate alınarak Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca kaynak aktarılacak suretiyle yürütüldüğü için Programın yürütülmesinde aksamaya neden olunmaması açısından bu kapsamda yapılan işlemlerin fıkra da yer alan sınırlamaların dışında tutulması amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

Dokuzuncu fıkrasında; Yükseköğretim kurumlarında, Yükseköğretimde Öğrenci Yaşamı Alt Programı altında tertiplenen ödenekler arasındaki aktarmalar hariç belirli hizmetlere tahsis edilen öz gelirler karşılığında bütçelenen ödeneklerin sadece bu hizmetlerin yürütülmesinde kullanımı amaçlanmaktadır.

MADDE 9- Maddenin;

Birinci fıkrasında, yatırımların yıllık programlar dâhilinde gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla 2024 Yılı Programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projeler dışında herhangi bir projeye harcama yapılamayacağı hükme bağlanmaktadır. 2024 Yılı Programında yer verilecek yatırımlara hız kazandırmak ve 2024 yılında işe başlanabilmesini sağlamak amacıyla, proje veya işin öngörülen ilk yıl yatırım ödeneğinin toplam proje bedelinin yüzde 10'undan az olamayacağı koşulu getirilmektedir. Bunun yanında 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasında düzenlenen söz konusu koşuldan istisna tutulan stratejik öneme sahip yatırımlar veya projeler yılı merkezî yönetim bütçe kanununda belirlenir hükmü gereğince istisna kapsamındaki projeler belirtilmektedir. Kurumlara gerektiğinde projeleri için yatırım ödenekleri içinde kalmak kaydıyla revize imkânı tanınmaktadır.

İkinci fıkrasında, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin yatırım programında ödenekleri toplu olarak verilmiş projeler ve bu projelerin alt projeleri ile ilgili değişiklikler konusunda uyacakları esaslar düzenlenmektedir.

Üçüncü fıkrasında, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerine yatırım projeleri ile ilgili olarak yapılacak ödenek ekleme, devir ve aktarma işlemlerinin 2024 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararda yer alan usul ve esaslara göre yatırım programı ile ilişkilendirileceği hükme bağlanmaktadır.

Dördüncü fıkrasında, 2024 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yıl içinde yapılması zorunlu değişikliklerin, 2024 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararda yer alan usullere uyularak yapılacağına dair hükme yer verilmektedir.

Beşinci fıkrasında ise, 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu ile İl Yatırım ve Hizmetlerine İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 28/A ve geçici 10 uncu maddesi gereği, kamu idarelerinin Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları aracılığıyla yaptıracağı işlere ilişkin ödeneklerden 2023 yılı içerisinde harcanmayarak 2024 yılı bütçesine devren kaydedilecek ödeneklerin yatırım programında yer alan projelerle ilişkilendirilmesi sağlanmaktadır.

MADDE 10- Maddenin;

Birinci fıkrasının,

(a) bendinde, 13/1/2005 tarihli ve 5286 sayılı Kanun ile Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün kaldırılması sonucunda il özel idarelerine devredilen personelin özlük haklarının ödenmesi,

(b) bendinde, Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES) kapsamında yolu veya suyu olmayan köylerin altyapılarının desteklenmesi,

(c) bendinde, Su Kanalizasyon ve Altyapı Projesi (SUKAP) kapsamında belediyelerin içme suyu ve atıksu projelerinin İller Bankası Anonim Şirketi aracılığıyla desteklenmesi,

amacıyla Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinde yer alan ilgili tertiplerdeki ödeneklerin kullanımına ilişkin hususlara yer verilmektedir. SUKAP kapsamında ihtiyaç olması halinde genel bütçe kapsamındaki ilgili kamu idaresi bütçesine veya özel bütçeli idare bütçesine ödenek aktarılabileceğine ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Ayrıca, bu kapsamda ilgili idarelere yapılan Hazine yardımlarının verilmiş amacına uygun olarak kullanılmasını sağlamak için bu yardımların haczedilemeyeceği ve üzerine ihtiyati tedbir konulamayacağı hususu hükme bağlanmaktadır.

İkinci fıkrasında, birinci fıkranın (a) bendine göre yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esasların belirlenme yöntemi düzenlenmektedir.

Üçüncü fıkrasında, birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde yer alan ödeneklerin dağılımı, kullanılması, izlenmesi ve denetimine ilişkin usul ve esasların Cumhurbaşkanı tarafından karara bağlanacağı belirtilmektedir.

MADDE 11- Maddenin birinci fıkrasında, Türk Silahlı Kuvvetlerinin stratejik hedef planı ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının ihtiyaç planları uyarınca temini gerekli modern silah, araç ve gereçler ile gerçekleştirilecek savunma ve NATO altyapı yatırımları için yıl içinde yapılacak harcamaların ne suretle karşılanacağına ilişkin düzenleme yapılmaktadır. İkinci fıkrasında, Savunma Sanayii Destekleme Fonu aracılığıyla yapılacak alımlara, üçüncü fıkrasında Savunma Sanayii Destekleme Fonundan Hazineye yatırılacak tutarların bütçeleştirilmesine, dördüncü fıkrasında ilgili yıllar bütçe kanunları uyarınca, yürütülmesi öngörülen projeler için Savunma Sanayii Destekleme Fonuna aktarılan tutarlardan kullanılmayan kısımların bütçeleştirilmesine, beşinci fıkrasında ise Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün ilgili yıllar bütçe kanunları uyarınca yürütülmesi öngörülen projeleri için Savunma Sanayii Destekleme Fonuna aktarılan tutarlardan kullanılmayan kısımların ilgili İdarenin Savunma Sanayii Başkanlığınca yürütülmesi öngörülen diğer projeler için kullanılabilmesi düzenlenmektedir.

MADDE 12- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin son fıkrasında, mali yıl içinde sağlanacak garantili imkân ve dış borcun ikraz limitinin bütçe kanunlarıyla belirlenmesi hüküm altına alınmıştır. Bu çerçevede maddenin birinci fıkrasında, garantili imkân ve dış borcun ikrazı limiti 9 milyar ABD doları olarak belirlenmektedir.

İkinci fıkrasında, 4749 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında mali yıl içinde ikrazen ihraç edilecek özel tertip Devlet iç borçlanma senetlerinin limitinin her yıl bütçe kanunları ile belirleneceğine ilişkin hükme istinaden, Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile belirlenen bütçe ödeneklerinin yüzde üçüne kadar ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebileceği belirtilmektedir.

Üçüncü fıkrasında, 4749 sayılı Kanunun 8/A maddesiyle düzenlenen mali yıl içinde taahhüt edilecek borç üstlenim limitinin, bütçe kanunuyla belirleneceği hükmü gereğince 2024 yılında Hazine ve Maliye Bakanlığınca sağlanacak borç üstlenim taahhüt limitinin 1,5 milyar ABD doları olacağına yer verilmektedir.

MADDE 13- Maddenin;

Birinci fıkrasında, Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketinin politik risk kapsamında yapacağı tahsilâtın ve Bankanın faaliyet karlarından Hazineye tekabül eden temettü tutarlarının ve olağanüstü yedek akçelerinin tamamının veya bir kısmının, Bankanın politik risk alacağına mahsup edilebileceğine ve bu mahsup işleminin nasıl yapılacağına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

İkinci fıkrasında, 5018 sayılı Kanun ile genel bütçe kapsamına dâhil edilen ve 2006 yılından önce katma bütçeli olan idarelerin ilgili mevzuatında belirtilen kurum gelirlerinin genel bütçe geliri olarak tahsil edileceğine ilişkin hükümler yer almaktadır.

MADDE 14-Bütçenin uygulanmasına ilişkin bu Kanunda ve diğer kanunlarda Cumhurbaşkanına veya Cumhurbaşkanlığına verilen yetkilerin kullanımı ve devrine yönelik hususların Cumhurbaşkanı tarafından belirlenmesi düzenlenmektedir.

MADDE 15- Yürürlük maddesidir.

MADDE 16-Yürütme maddesidir.

**2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU
TEKLİFİ**

2024 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNU TEKLİFİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Gider, Gelir, Finansman ve Denge

Gider

MADDE 1- (1) Bu Kanuna bağlı (A) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli;

- a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine 11.007.879.053.000 Türk Lirası,
- b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelere 865.477.685.000 Türk Lirası,
- c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara 38.381.178.000 Türk Lirası, ödenek verilmiştir.

Gelir ve finansman

MADDE 2- (1) Gelirler: Bu Kanuna bağlı (B) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli;

- a) (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçenin gelirleri 8.353.029.549.000 Türk Lirası,
- b) (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin gelirleri 66.912.570.000 Türk Lirası öz gelir, 801.477.675.000 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 868.390.245.000 Türk Lirası,
- c) (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri 37.379.503.000 Türk Lirası öz gelir, 1.001.675.000 Türk Lirası Hazine yardımı olmak üzere toplam 38.381.178.000 Türk Lirası, olarak tahmin edilmiştir.

(2) Finansman: Bu Kanuna bağlı (F) işaretli cetvellerde gösterildiği üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idarelerin net finansmanı 181.654.000 Türk Lirası olarak tahmin edilmiştir.

Denge

MADDE 3- (1) 1 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen ödenekler toplamı ile 2 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan tahmini gelirler toplamı arasındaki fark, net borçlanma ile karşılanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Bütçe Düzenine ve Uygulamasına İlişkin Hükümler

Bağlı cetveller

MADDE 4- (1) Bu Kanuna bağlı cetveller aşağıda gösterilmiştir:

- a) 1 inci madde ile verilen ödeneklerin dağılımı (A)
- b) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından ilgili mevzuata göre tahsiline devam olunacak gelirler (B)
- c) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin gelirlerine dayanak teşkil eden temel hükümler (C)
- ç) Bazı ödeneklerin kullanımına ve harcamalara ilişkin esaslar (E)
- d) 5018 sayılı Kanuna ekli (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan idare ve kurumların nakit imkânları ile bu imkânlardan harcanması öngörülen tutarlar (F)
- e) 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümleri uyarınca verilecek gündelik ve tazminat tutarları (H)
- f) Çeşitli kanun ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine göre bütçe kanununda gösterilmesi gereken parasal sınırlar (İ)
- g) Ek ders, konferans ve fazla çalışma ücretleri ile diğer ücret ödemelerinin tutarları (K)
- ğ) 11/8/1982 tarihli ve 2698 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Okul Pansiyonları Kanununun 3 üncü maddesi gereğince Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yönetilen okul pansiyonlarının öğrencilerinden alınacak pansiyon ücretleri (M)
- h) 7/6/1939 tarihli ve 3634 sayılı Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu uyarınca millî müdafaa mükellefiyeti yoluyla alınacak hayvanların alım değerleri (O)
- ı) 3634 sayılı Kanun uyarınca millî müdafaa mükellefiyeti yoluyla alınacak motorlu taşıtların ortalama alım değerleri ile günlük kira bedelleri (P)
- i) 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin yıl içinde edinebilecekleri taşıtların cinsi, adedi, hangi hizmette kullanılacağı ve kaynağı ile 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa tabi kurumların yıl içinde satın alacakları taşıtların azami satın alma bedelleri (T)
- j) Kanunlar ve kararlarla bağlanmış vatani hizmet aylıkları (V)

Gerektiğinde kullanılabilir ödenekler

MADDE 5- (1) Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği:

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan ödeneklerin yetmeyeceği anlaşıldığı takdirde, ilgili mevzuatının gerektirdiği giderler için “Personel Giderleri” ve “Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri” ile ilgili mevcut veya yeni açılacak tertiplere, Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 99-41.32-01-09.01 tertibinde yer alan ödenekten aktarma yapmaya,

(2) Yedek Ödenek:

Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 99-41.32-01-09.06 tertibinde yer alan ödenekten, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerinde mevcut veya yeni açılacak (01), (02), (03), (05) ve (08) ekonomik kodlarını içeren tertipler ile çok acil ve zorunlu hâllerde (06) ve (07) ekonomik kodlarını içeren tertiplere aktarma yapmaya,

(3) Yatırımları Hızlandırma Ödeneği:

Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 99-41.32-01-09.03 tertibinde yer alan ödenekten, 2024 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına uyularak 2024 Yılı Yatırım Programının uygulama durumuna göre gerektiğinde öncelikli sektörlerde yer alan yatırımların hızlandırılması veya yılı içinde gelişen şartlara göre öncelikli sektör ve alt sektörlerde yer alan ve programa yeni alınması gereken projelere ödenek tahsisi veya ödeneklerinin artırılmasında kullanılmak üzere genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin projelerine ilişkin mevcut veya yeni açılacak tertiplere aktarma yapmaya,

(4) Doğal Afet Giderlerini Karşılama Ödeneği:

Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin 99-41.32-01-09.05 tertibinde yer alan ödenekten, yatırım nitelikli giderler açısından yılı yatırım programı ile ilişkilendirilmek kaydıyla genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin her türlü doğal afet giderlerini karşılamak amacıyla mevcut veya yeni açılacak tertiplerine aktarma yapmaya,

Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Aktarma, ekleme, devir ve iptal işlemleri

MADDE 6- (1) Bu Kanunla verilen ödeneklerin etkin ve verimli bir şekilde kullanılması amacıyla, kamu idarelerinin yıl içinde ortaya çıkabilecek ihtiyaç fazlası ödeneklerinin diğer kamu idarelerinin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılmasını temin etmek veya ödeneklerin öncelikli hizmetlerde kullanılmasını sağlamak üzere genel bütçe ödeneklerinin yüzde 10'unu aşmamak kaydıyla; genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine konulan (01), (02), (03), (05), (06), (07), (08) ve (09) ekonomik kodlarındaki ödenekleri kamu idareleri bütçeleri arasında veya Strateji ve Bütçe Başkanlığı bütçesinin “Yedek Ödenek” tertibine aktarmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(2) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, 10/7/2018 tarihli ve 1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi kapsamında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına yaptıracığı işlere ilişkin ödeneklerini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı bütçesine aktarmaya yetkilidir.

(3) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçelerinde yer alan ve tek merkezden yönetilmesi gereken ikmal ve tedarik hizmetlerine ilişkin ödeneği, kurumlar arasında aktarmaya ilgili kurumlar yetkilidir.

(4) Özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumların (B) işaretli cetvellerinde belirtilen tahmini tutarlar üzerinde gerçekleşen gelirler ile (F) işaretli cetvellerinde belirtilen net finansman tutarlarını aşan finansman gerçekleşme karşılıklarını, idare ve kurumların bütçelerinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine ödenek olarak eklemeye Cumhurbaşkanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde kamu idareleri yetkilidir. Hazine yardımı alan özel bütçeli idarelerin 2023 yılında “06- Sermaye Giderleri” ve “07- Sermaye Transferleri” giderlerine finansman sağlamak üzere genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri bütçelerinden tahakkuka bağlanan Hazine yardımlarının bu idarelerce kullanılmayan kısımları, 2024 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karara uygun olarak mevcut veya yeni projelerin ödenek ihtiyacının karşılanmasında kullanılır.

(5) Merkezi yönetim kapsamındaki idare bütçelerinden, hizmeti yürütecek kamu idaresi bütçesine yıl içinde kaynak transferi yapmaya ilgili idareler yetkilidir. Bu fıkra kapsamında genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri arasındaki kaynak transferleri ödenek aktarma suretiyle yapılır. Merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki idareler arasındaki diğer kaynak transferleri ise bütçe gideri kaydedilmek suretiyle gerçekleştirilir. Hizmet sunumu karşılığı tahsil edilen tutarlar, ilgili kamu idaresince bir yandan (B) işaretli cetvele gelir, diğer yandan (A) işaretli cetvelin “14- Hizmet Sunumu Karşılığı Merkezi Yönetim Bütçesi Kapsamındaki İdarelerden Aktarılan Kaynaklar” finansman kodunu içeren bütçe tertiplerine; merkezi yönetim kapsamındaki idarelere kamu hizmeti sunumu amacıyla diğer idareler ile döner sermaye, fon gibi idare bütçesi dışındaki kaynaklardan aktarılan tutarlar ise “15- Hizmet Sunumu Karşılığı Merkezi Yönetim Bütçesi Dışından Aktarılan Kaynaklar” finansman kodunu içeren bütçe tertiplerine ödenek kaydedilir. Bu ödeneklerden harcanmayan kısımları aynı amaçla kullanılmak üzere ilgili tertiplere devren ödenek kaydetmeye idareler yetkilidir. Ancak bu ödeneklerden tahsis amacı gerçekleştirilmiş olanlardan kalan ödeneklerin iptaline ve harcanmayan tutarların iade edilmesine Cumhurbaşkanınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde idareler yetkilidir.

(6) a) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü 2023 yılı bütçelerinin (özel ödenekler ve “03.09-Tedavi ve Cenaze Giderleri” ekonomik kodu ile “Emniyet Genel Müdürlüğü Güvenlik Hizmetleri Yatırımları” faaliyetini içeren tertipler hariç) mal ve hizmet alım giderleri ve sermaye giderleri ile ilgili tertiplerinde yer alan ödeneklerden yılı içinde harcanmayan kısımları, hizmetin devamlılığını sağlamak amacıyla bu tertiplere bütçe ile tahsis edilen ödeneklerin toplamının yüzde 30’unu aşmamak üzere ilgili kurum bütçelerinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

b) 12/3/1982 tarihli ve 2634 sayılı Turizmi Teşvik Kanununun 21 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince Kültür ve Turizm Bakanlığı 2023 yılı bütçesinin 18.36 ve 18.60 kurumsal kodu altında bulunan (03) ekonomik kodunu içeren tertiplerinde yer alan tanıtma amaçlı ödeneklerden harcanmayan kısımları Bakanlık bütçesinin aynı kodları içeren tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

c) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) 2023 yılı bütçesinin 56-49.33-02-07.01 tertibinde yer alan Türkiye Araştırma Alanı (TARAL) ödeneklerinden harcanmayan kısımları Kurum bütçesinin ilgili tertibine devren ödenek kaydetmeye,

ç) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2023 yılı bütçesinin 17-19.31-01-05.04 ve 17-19.39-01-05.04 tertiplerinde yer alan Tasarım Destekleri, Temel Bilimler Mezunu Ar-ge Personel Destekleri, Teknolojik Ürün Yatırım Destekleri, Teknolojik Ürün Tanıtım ve Pazarlama Destekleri ve Rekabet Öncesi İşbirliği Desteklerine ilişkin ödeneklerden harcanmayan kısımları Bakanlık bütçesinin (05.04) ekonomik kodunu içeren ilgili tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

d) Hazine ve Maliye Bakanlığı 2023 yılı bütçesinin 19-12.41-01-07.02, 19-12.41-01-05.06 tertiplerinde yer alan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine yardım ödeneklerinden harcanmayan kısımları ve 19-12.41-01-08.02 tertibinde yer alan ödeneklerden harcanmayan kısımları Bakanlık bütçesinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

e) Emniyet Genel Müdürlüğü 2023 yılı bütçesinin “Emniyet Genel Müdürlüğü Güvenlik Hizmetleri Yatırımları” faaliyeti altında yer alan yatırım ödeneklerinden harcanmayan kısımları Genel Müdürlük bütçesinin ilgili tertiplerine devren ödenek kaydetmeye,

f) İlgili mevzuatı gereğince özel gelir kaydedilmek üzere tahsil edilen tutarları, idare bütçelerinde söz konusu mevzuatta belirtilen amaçlar için tertiplenen ödenekten kullandırmak üzere genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydetmeye ve bütçelenen ödenekten gelir gerçekleşmesine göre ilgili tertiplere aktarma yapmaya, 2023 yılı içinde harcanmayan ödenekleri bütçeye devren ödenek kaydetmeye, bu hükümler çerçevesinde yapılacak işlemlere ilişkin usul ve esaslar belirlemeye,

Cumhurbaşkanı yetkilidir.

Diğer bütçe işlemleri

MADDE 7- (1) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı bütçesinin 99-401-02-05.02 tertibinde 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 10 uncu maddesi çerçevesinde Öğretim Üyesi Yetiştirme Programına yönelik tefrik edilen ödenek, lisansüstü eğitim veren yükseköğretim kurumlarına, görevlendirilen öğrencilerin sayıları ve öğrenim alanları dikkate alınarak tahakkuk ettirilmek suretiyle ödenir. Bu amaçla tahsil edilen tutarlar ilgili yükseköğretim kurumu tarafından, mal ve hizmet alımlarında kullanılmak üzere bir yandan yükseköğretim kurumunun (B) işaretli cetveline öz gelir, diğer yandan (A) işaretli cetveline ödenek kaydedilir.

(2) 2547 sayılı Kanununun 43 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi, 44 üncü, 46 ncı, 58 inci, ek 25 inci, ek 26 ncı ve ek 27 nci maddeleri ile 19/11/1992 tarihli ve 3843 sayılı Kanununun 7 nci maddesi uyarınca tahsil edilen tutarlar ve diğer gelirler, yükseköğretim kurumları bütçelerine öz gelir olarak kaydedilir. Kaydedilen bu tutarlar karşılığı olarak ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine konulan ödenekler, gelir gerçekleştirmelerine göre kullanılır.

(3) Cumhurbaşkanı;

a) Emniyet Genel Müdürlüğünün öğrenim ve eğitim müesseselerinde okutulan ve eğitim gören yabancı uyruklu öğrenci ve personele yapılan giderler karşılığında ilgili devletler veya uluslararası kuruluşlar tarafından ödenen tutarları,

b) NATO makamlarınca yapılan anlaşma gereğince yedek havaalanlarının bakım ve onarımları için ödenen tutarları,

c) Gümrük idarelerince tahsil edilerek Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal ettirilen bandrol ücretlerinin yüzde 2'si oranında Ticaret Bakanlığı hizmetleri için söz konusu Kurumca ödenen tutarları,

ç) Jandarma Genel Komutanlığına ait veya tahsis edilen her türlü taşınmazın bünyesinde yer alan kule, tekrarlayıcı merkezi ile Jandarma birimlerinin konuş yeri içinde kalan alan ve ünitelerin, haberleşme maksatlı olarak merkezi yönetim kapsamı dışındaki kurum ve kuruluşlar ile özel teşebbüslerin kullanımına açılması karşılığında tahsil edilen tutarları,

aynı amaçla kullanılmak üzere bir yandan genel bütçeye özel gelir, diğer yandan ilgili idare bütçelerinde açılacak tertiplere özel ödenek kaydetmeye ve önceki yıl bütçesinde harcanmayan kısımları devren ödenek kaydetmeye yetkilidir.

Mali kontrole ilişkin hükümler

MADDE 8- (1) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri;

a) Arızı nitelikteki işleriyle sınırlı kalmak koşuluyla yıl içinde bir ayı aşmayan sürelerle hizmet satın alınacak veya çalıştırılacak kişilere yapılacak ödemeleri,

b) İlgili mevzuatı uyarınca kısmi zamanlı hizmet satın alınan kişilere yapılacak ödemeleri,

c) 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Meslekî Eğitim Kanunu uyarınca aday çırak ve çıraklar ile işletmelerde mesleki eğitim gören, staj veya tamamlayıcı eğitime devam eden öğrencilere yapılacak ödemeleri,

ç) İlgili mevzuatı uyarınca ders ücreti karşılığında görevlendirilen ve üzerinde resmî görevi bulunmayanlara yapılacak ödemeleri,

bütçelerinin (01.04) ekonomik kodunda yer alan ödenekleri aşmayacak şekilde yaparlar ve söz konusu ekonomik kodu içeren tertiplere ödenek eklenemez, bütçelerin başka tertiplerinden (bu ekonomik kodu içeren tertiplerin kendi arasındaki aktarmalar ile 6 ncı maddenin beşinci fıkrası kapsamında yapılan aktarmalar hariç) ödenek aktarılamaz ve ödenek üstü harcama yapılamaz. Ancak, bu ekonomik kodu içeren tertiplerden yapılması gereken akademik jüri ücreti ödemeleri ile (c) ve (ç) bentleri kapsamındaki ödemeler için gerekli olan tutarları ilgili tertiplere aktarmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(2) Bu Kanuna bağlı (T) işaretli cetvelde yer alan taşınmazlar, ancak çok acil ve zorunlu hâllere münhasır olmak kaydıyla ilgili bakanlığın teklifi üzerine Cumhurbaşkanı kararı ile edinilebilir.

(3) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri, sürekli işçileri ve geçici işçileri, bütçelerinin (01.03) ile (02.03) ekonomik kodlarını içeren tertiplerde yer alan ödenekleri aşmayacak sayı ve/veya süreyle istihdam edebilirler. Bu işçilerle ilgili toplu iş

sözleşmelerinden doğacak yükümlülükler, ihbar ve kıdem tazminatı ödemeleri, asgari ücret ve sigorta prim artışı nedeniyle meydana gelecek ödenek ihtiyaçlarını ödenek aktarmak suretiyle karşılamaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. Bu fıkra da belirtilen ekonomik kodlara bu durumlar dışında (söz konusu ekonomik kodlar arasındaki aktarmalar ile bu kodlar için birimler arası aktarmalar hariç) hiçbir şekilde ödenek aktarması yapılamayacağı gibi bütçenin başka tertiplerinden işçi ücreti ve fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücreti de ödenemez. Bu fıkradaki ödenek aktarmasına ilişkin kısıtlamalar, kendi bütçe tertiplerinden aktarma yapılması koşuluyla TÜBİTAK için uygulanmaz.

(4) 5018 sayılı Kanuna ekli (I) ve (II) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin harcama yetkilileri, sürekli işçiler ile geçici işçilerin fazla çalışmaları karşılığı öngörülen ödeneğe göre iş programlarını yapmak, bu ödeneği aşacak şekilde fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma yaptırmamak ve ertesi yıla fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışmadan dolayı borç bıraktırmamakla yükümlüdürler. Deprem, yangın, su baskını, yer kayması, kaya düşmesi, çığ ve benzeri afetler nedeniyle yürürlüğe konulacak Cumhurbaşkanlığı kararları uyarınca yaptırılacak fazla çalışmalar ile fazla çalışma ücret ödemelerine ilişkin ilama bağlı borçlar için yapılacak aktarmalar hariç fazla süreli çalışma ve/veya fazla çalışma ücret ödemeleri için hiçbir şekilde ödenek aktarması yapılamaz.

(5) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler tarafından uluslararası anlaşma, kanun ve kararnameler gereği üye olunanlar dışındaki uluslararası kuruluşlara, gerekli ödeneğin temini hususunda Cumhurbaşkanlığının uygun görüşü alınmadan üye olunamaz ve katılma payı ile üyelik aidatı adı altında herhangi bir ödeme yapılamaz.

(6) Ticaret Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığının uluslararası anlaşma, kanun ve kararnamelerle Türkiye Cumhuriyeti adına üye olduğu uluslararası kuruluşlara ilişkin işlemlerine (katılma payı ödemeleri dâhil) beşinci fıkra hükmü uygulanmaz.

(7) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince işletilen eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, çocuk bakımevi, kreş, spor tesisi ve benzeri sosyal tesislerin giderleri, münhasıran bu tesislerin işletilmesinden elde edilen gelirlerden karşılanır. Bu yerlerde, merkezi yönetim bütçesi ile döner sermaye ve fonlardan ücret ödenmek üzere 2024 yılında ilk defa istihdam edilecek yeni personel görevlendirilmez.

(8) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, gerekli tedbirleri alarak bütçelerinin “03.03- Yolluk Giderleri”, “03.06- Temsil ve Tanıtma Giderleri”, “03.07- Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri” ile “03.08- Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri” ekonomik kodlarını içeren tertiplerine tahsis edilen ödeneği aşmayacak şekilde harcama yaparlar. Söz konusu idarelerce anılan tertiplere bütçelerinin diğer tertiplerinden aktarılacak ödenek tutarları ile 6 ncı maddenin dördüncü fıkrası kapsamında eklenecek ödenek tutarları toplamı bu tertiplerin başlangıç ödeneklerinin yüzde 10’unu aşamaz. Ancak, ihtiyaç hâlinde söz konusu ekonomik kodları içeren tertiplerin başlangıç ödeneklerinin yüzde 10’unu aşan aktarma ve 6 ncı maddenin dördüncü fıkrası kapsamında ödenek ekleme işlemlerini yapmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir. Yükseköğretim kurumlarınca 7 nci maddenin birinci fıkrası kapsamında “03.03- Yolluk Giderleri” ile “03.07- Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri” ekonomik kodlarını içeren tertiplere yapılacak ekleme işlemlerinde bu fıkra da yer alan sınırlamalar uygulanmaz.

(9) Öz gelir karşılığı olarak yükseköğretim kurumları bütçelerinin (A) işaretli cetvelinde yükseköğretim öz gelirleri finansman koduyla tertiplenen ödenekler arasında (Yükseköğretimde Öğrenci Yaşamı Alt Programı altında tefrik edilen ödenekler arasında yapılacak aktarmalar hariç) aktarma yapılamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yatırım Harcamaları, Mahalli İdareler ve Fonlara İlişkin Hükümler

Yatırım harcamaları

MADDE 9- (1) 2024 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yer alan projeler dışında herhangi bir projeye harcama yapılamaz. Bu cetvellerde yer alan projeler ile ödeneği toplu olarak verilmiş projeler kapsamındaki yıllara sari işlere (Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca gerçekleştirilecek şehir içi raylı ulaşım sistemleri, metro yapım projeleri ve diğer demiryolu yapımı ve çeken araç projeleri hariç) 2024 yılında başlanabilmesi için proje veya işin 2024 yılı yatırım ödeneği, proje maliyetinin yüzde 10'undan az olamaz. Bu oranın altında kalan proje ve işler için gerektiğinde projeler, 2024 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esaslarına uyulmak ve öncelikle kurumların yatırım ödenekleri içinde kalmak suretiyle revize edilebilir.

(2) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, yatırım programında ödenekleri toplu olarak verilmiş yıllık projelerinden makine-teçhizat, büyük onarım, idame-yenileme, tamamlama ile bilgisayar yazılımı ve donanımı projelerinin detay programları ile alt projeleri itibarıyla tadat edilen ve edilmeyen toplulaştırılmış projeler ile ilgili işlemlerde 2024 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar esasları uygulanır.

(3) Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçelerine yatırım projeleri ile ilgili olarak yapılacak ödenek ekleme, devir ve aktarma işlemleri 2024 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararda yer alan usul ve esaslara göre yatırım programı ile ilişkilendirilir.

(4) 2024 Yılı Yatırım Programına ek yatırım cetvellerinde yıl içinde yapılması zorunlu değişiklikler için 2024 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Kararda yer alan usullere uyulur.

(5) 14/2/1985 tarihli ve 3152 sayılı İçişleri Bakanlığı Yüksek Disiplin Kurulu ile İl Yatırım ve Hizmetlerine İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 28/A maddesi ve geçici 10 uncu maddesi gereği 2024 yılı bütçesine devren kaydedilecek ödenekler, Strateji ve Bütçe Başkanlığına bilgi vermek kaydıyla proje sahibi ilgili kurum tarafından Yatırım Programında yer alan projelerle ilişkilendirilir.

Mahalli idarelere ilişkin işlemler

MADDE 10- (1) Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinin;

a) 22-12.31-01-05.02 tertibinde yer alan ödenek, 13/1/2005 tarihli ve 5286 sayılı Kanun uyarınca il özel idarelerine devredilen personelin aylık ve diğer her türlü mali ve sosyal haklarına ilişkin ödemelerini karşılamak üzere il özel idarelerine,

b) 36-12.31-01-07.03 tertibinde yer alan ödenek, Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi (KÖYDES) kapsamında köylerin altyapı ihtiyaçları için il özel idareleri ve/veya köylere hizmet götürme birliklerine,

c) 21-12.31-01-07.03 tertibinde yer alan ödenek, Su Kanalizasyon ve Altyapı Projesi (SUKAP) kapsamında belediyelerin içme suyu ve atık su projelerini gerçekleştirmek üzere İller Bankası Anonim Şirketine,

tahakkuk ettirmek suretiyle kullanılır. SUKAP kapsamında ihtiyaç olması hâlinde genel bütçe kapsamındaki ilgili kamu idaresi bütçesine veya özel bütçeli idare bütçesine ödenek aktarılabilir. Bu fıkra kapsamında ilgili idarelere yapılan Hazine yardımları haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz.

(2) Birinci fıkranın (a) bendine göre yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından birlikte belirlenir.

(3) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde yer alan ödeneklerin, 2024 Yılı Yatırım Programında belirlenmesini müteakip, KÖYDES Projesi için iller bazında; SUKAP için ise belediyeler bazında dağılımı, kullanılması, izlenmesi ve denetimine ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanı tarafından karara bağlanır.

Fonlara ilişkin işlemler

MADDE 11- (1) Türk Silahlı Kuvvetlerinin stratejik hedef planı ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının ihtiyaç planları uyarınca temini gerekli modern silah, araç ve gereçler ile gerçekleştirilecek savunma ve NATO altyapı yatırımları için yıl içinde yapılacak harcamalar; 7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Kanunla kurulan Savunma Sanayii Destekleme Fonunun kaynakları, bu amaçla bütçeye konulan ödenekler ve diğer aynı ve nakdî imkânlar birlikte değerlendirilmek suretiyle Savunma Sanayii İcra Komitesince tespit edilecek esaslar çerçevesinde karşılanır.

(2) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına bütçe ile tahsis edilen ödeneklerden birinci fıkra hükümleri gereğince tespit edilecek tutarları; Emniyet Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen ödeneklerden zırhlı araç, uçak ve helikopter, insansız hava araçları (İHA), uçuş simülatörü, Elektronik Harp (HEWS) ve Kent Güvenlik Yönetim Sistemleri (KGYS) projeleri ile istihbarat ve güvenliğe yönelik alımlara ilişkin tutarları; Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen ödenekler ile bu Genel Müdürlük bütçesine kaydedilen ödeneklerden motorbot alımına yönelik tutarları; Orman Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen ödenekler ile bu Genel Müdürlük bütçesine kaydedilen ödeneklerden yangınla mücadele hizmetlerinde kullanılmak üzere helikopter ve uçak

alımlarına ilişkin tutarları; Kültür ve Turizm Bakanlığına bütçe ile tahsis edilen ödeneklerden Bilgi ve İletiŐim Teknolojileri Projeleri ile Tarihi Eserlerin Kimliklendirilmesi Projesine ilişkin tutarları; Adalet Bakanlığı, Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İŐyurtları Kurumuna bütçe ile tahsis edilen ödeneklerden ceza infaz kurumları, adliye binaları ve hizmet binalarının güvenlik yönetim sistemlerinin tedarikine ilişkin tutarları; Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne bütçe ile tahsis edilen  denekler ile bu Genel Müdürlük bütçesine kaydedilen ödeneklerden  zg n Helikopter Projesi Sertifikasyonu, Bölgesel Sivil U ak Projesi Sertifikasyonu ve diğer sertifikasyon faaliyetlerine dair projelere ilişkin tutarları; ilgili hizmetleri gerçekleştirmek üzere Savunma Sanayii Destekleme Fonuna ödemeye ilgisine göre; Millî Savunma Bakanı, İŐiŐleri Bakanı, Sağlık Bakanı, Tarım ve Orman Bakanı, Kültür ve Turizm Bakanı, Adalet Bakanı veya Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yetkilidir.

(3) Savunma Sanayii Destekleme Fonundan Hazineye yatırılacak tutarları bir yandan genel bütçeye gelir, diğer yandan Millî Savunma Bakanlığı bütçesinin ilgili tertiplerine  denek kaydetmeye ve geçen yıllar  denek bakiyelerini devretmeye Cumhurbaşkanını yetkilidir.

(4) İlgili yıllar bütçe kanunları uyarınca, yürütülmesi öngörülen projeler için Savunma Sanayii Destekleme Fonuna aktarılan tutarlardan kullanılmayan kısımlar, Savunma Sanayii Destekleme Fonundan ilgili genel bütçeli idarenin merkez muhasebe birimi hesabına; özel bütçeli idarelerde ise muhasebe birimi hesabına yatırılır ve ilgili idarenin (B) iŐaretili cetveline gelir kaydedilir. Gelir kaydedilen tutarlar karŐılıđını ilgili idare bütçesine  denek kaydetmeye genel bütçeli idarelerde Cumhurbaşkanı,  zel bütçeli idarelerde ise ilgili özel bütçeli idare yetkilidir. Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı dışındaki idarelerde  denek kaydı, yılı yatırım programı ile iliŐkilendirilerek yapılır.

(5) Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğünün ilgili yıllar bütçe kanunları uyarınca yürütülmesi öngörülen projeleri için Savunma Sanayii Destekleme Fonuna aktarılan tutarlardan kullanılmayan kısımlar, ilgili Bakan onayına istinaden proje sahibi idarenin Savunma Sanayii Başkanlığınca yürütülmesi öngörülen diğer projeleri için kullanılabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Hazine garantili imkân ve dış borcun ikraz limiti ile borç  stlenim taahhüt limiti ve borçlanmaya ilişkin işlemler

MADDE 12- (1) 2024 yılında, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna göre sağlanacak garantili imkân ve dış borcun ikrazı limiti 9 milyar ABD dolarıdır.

(2) 1 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi ile belirlenen başlangıç ödeneklerinin yüzde 3' ne kadar ikrazen özel tertip Devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilir.

(3) 2024 yılında 4749 sayılı Kanununun 8/A maddesi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığınca sağlanacak borç üstlenim taahhüt limiti 1,5 milyar ABD dolarıdır.

Gelir ve giderlere ilişkin diğer hükümler

MADDE 13- (1) Türkiye İhracat Kredi Bankası Anonim Şirketinin politik risk kapsamında yapacağı tahsilatın ve Bankanın faaliyet kârlarından Hazineye tekabül eden temettü tutarlarının ve olağanüstü yedek akçelerinin tamamı veya bir kısmını, Bankanın politik risk alacağına mahsup etmeye ve mahsup işlemlerini mahiyetlerine göre ilgili Devlet hesaplarına kaydetmeye Hazine ve Maliye Bakanı, bu işlemlere karşılık gelen tutarları bir yandan bütçeye gelir, diğer yandan da ilgili tertiplere ödenek kaydetmeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(2) 2006 yılından önce katma bütçeli olan idarelerden 5018 sayılı Kanunla genel bütçe kapsamına alınanların ilgili mevzuatında belirtilen kurum gelirleri, genel bütçe geliri olarak tahsil edilir.

Yetki

MADDE 14- (1) Bu Kanunda ve diğer kanunlarda Cumhurbaşkanına veya Cumhurbaşkanlığına bütçenin uygulanmasına yönelik verilen yetkilerin kullanımı ve devrine ilişkin hususlar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.

Yürürlük

MADDE 15- (1) Bu Kanun 1/1/2024 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(2) Türkiye Büyük Millet Meclisi ile ilgili hükümlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Sayıştay Başkanlığı ile ilgili hükümlerini Sayıştay Başkanı, düzenleyici ve denetleyici kurumlara ilişkin hükümlerini kendi kurulları ve/veya kurum başkanları yürütür.